

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

Warszawa, 17 października 2025 roku

Znak sprawy: BK-VII.0520.402.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 12569 Pani Posłanki Marii Joanny Koźlakiewicz i grupy posłów, skierowanej do Ministra Cyfryzacji, Ministra Edukacji i do Ministra Sprawiedliwości, uprzejmie przekazuję odpowiedź pozostającą w zakresie właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Zjawisko tzw. szon patroli, choć stosunkowo nowe, z pewnością wymaga uważnej analizy ekspertów różnych specjalizacji (pedagogów, psychologów, terapeutów etc.). Nie ulega wątpliwości, że reakcja państwa na przypadki krzywdzenia dzieci i młodzieży powinna być szybka i adekwatna. W Ministerstwie Sprawiedliwości kładziemy szczególny nacisk na ochronę dzieci przed każdą formą przemocy. Przygotowujemy m.in. obszerną nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tzw. Lex Kamilek).

Analizując zachowania określane mianem szon patroli pod kątem prawnokarnym, trzeba zauważyć, że w zależności od okoliczności konkretnej sprawy takie zachowania mogą

wyczerpywać znamiona wykroczeń lub przestępstw. Z analizy nagrań internetowych i przekazów medialnych można wnioskować, że uczestnicy takich działań, w zależności m.in. od wieku, mogą w niektórych przypadkach dopuszczać się wybryku w postaci zakłócania porządku (art. 51 Kodeksu wykroczeń) czy złośliwego niepokojenia ofiary (art. 107 Kodeksu wykroczeń), jak również przestępstw zniesławienia (art. 212 Kodeksu karnego), zniewagi (art. 216 Kodeksu karnego), bądź uporczywego nękania, czyli stalkingu (art. 190a Kodeksu karnego).

W sytuacji, gdy sprawca posługuje się przemocą lub groźbą, zachowanie takie może podlegać ocenie w świetle art. 191 § 1 Kodeksu karnego (zmuszanie) lub art. 217 § 1 Kodeksu karnego (naruszenie nietykalności cielesnej). Jeżeli natomiast tego rodzaju działania mają charakter powtarzalny lub cechują się wysokim stopniem nasilenia mogą zostać zakwalifikowane jako znęcanie się (art. 207 § 1a Kodeksu karnego).

Z kolei rozpowszechnianie wizerunku osoby, może stanowić przestępstwo z art. 191a § 1 Kodeksu karnego, który penalizuje m.in. utrwalanie lub rozpowszechnianie wizerunku osoby nagiej bez jej zgody. Wykorzystywanie wizerunku dzieci bez ich zgody również niesie za sobą prawne konsekwencje. Publikowanie wizerunku polegające na udostępnianiu treści ośmieszających, kompromitujących lub prowokujących do określonych reakcji pod pozorem żartu może bowiem w określonych okolicznościach wypełniać znamiona przestępstw. W szczególności, działania te mogą być kwalifikowane jako zniesławienie (art. 212 Kodeksu karnego) lub znieważenie (art. 216 § 1 w zw. z § 2 Kodeksu karnego), zwłaszcza gdy dochodzi do publicznego poniżenia dziecka w przestrzeni cyfrowej.

W tym kontekście warto podkreślić, że wspomniana na wstępie nowelizacja ustawy Lex Kamilek ma na celu m.in. wzmocnienie ochrony wizerunku dzieci. Planujemy w niej uregulować, w szczególności:

- procedurę uzyskiwania zgody na przetwarzanie wizerunku małoletniego (przetwarzanie to utrwalanie, przechowywanie, udostępnianie oraz rozpowszechnianie w jakiegokolwiek

formie wizerunku małoletniego),

- treść oświadczenia o udzieleniu zgody na przetwarzanie wizerunku małoletniego,
- sposób i formę dokumentowania ww. oświadczenia.

Projektowane rozwiązania mają ochronić dzieci a jednocześnie będą mieć walor edukacyjny i uświadamiający co do konieczności odpowiedzialnego i ostrożnego przetwarzania danych dzieci.

Powracając do problemu szon patroli warto podkreślić, że jeśli wśród osób zaangażowanych w takie działania jest młodzież w wieku do 17 roku życia (czyli osoby nieponoszące co do zasady odpowiedzialności karnej), wówczas właściwe może się okazać zainicjowanie oddziaływania, które ma przeciwdziałać ich demoralizacji.

Katalog środków służących przeciwdziałaniu demoralizacji nieletnich został ustalony w ustawie z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich¹. Do środków wychowawczych (art. 7 ww. ustawy) zalicza się m.in.:

- obowiązywanie do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody w całości albo w części, do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, do wykonania prac społecznych, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym, w szczególności terapii uzależnień, psychoterapii, psychoedukacji, lub szkoleniowym, do powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, do powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub do zaniechania używania substancji psychoaktywnej,
- nadzór odpowiedzialny rodziców albo opiekuna nieletniego,
- nadzór kuratora sądowego,
- skierowanie do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji społecznej, w tym

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 978

organizacji pozarządowej lub instytucji zajmujących się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, po uprzednim porozumieniu się z tą organizacją lub instytucją.

Łączę wyrazy szacunku

Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
Sekretarz Stanu Arkadiusz Myrcha
/podpisano elektronicznie/